VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI NADZWYCZAJNEJ DO SPRAW ENERGETYKI I SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH (NR 14)**

z dnia 1 kwietnia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw energetyki i surowców energetycznych (nr 14)

1 kwietnia 2014 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw energetyki i surowców naturalnych, obradująca pod przewodnictwem posła **Tomasza Nowaka (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację na temat budowy nowych pojemności magazynowych paliw oraz systemu przesyłowego paliw i planach jego rozwoju.

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Tomczykiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Zdzisław Gawlik** sekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa wraz ze współpracownikami, **Marcin Moskalewicz** prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń" S.A. wraz ze współpracownikami, **Maciej Szozda** wiceprezes Zarządu Grupy Lotos S.A., **Marek Podstawa** członek Zarządu ds. sprzedaży PKN Orlen S.A., **Andrzej Olechowski** dyrektor Polskiej Organizacji Gazu Płynnego, **Daniel Betke** prezes Zarządu Operatora Logistycznego Paliw Płynnych Sp. z o. o., **Elwira Pawlak** ekspert Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, **Krzysztof Romaniuk** dyrektor ds. analiz rynku paliw Polskiej Organizacji Przemysłu i Handlu Naftowego, **Maciej Bando** wiceprezes Urzędu Regulacji Energetyki wykonujący obowiązki prezesa URE, **Andrzej Wrona** dyrektor Departamentu Infrastruktury PGNiG S.A. wraz ze współpracownikami, **Wiesław Górski** dyrektor Agencji Rezerw Materiałowych wraz ze współpracownikami oraz **Andrzej Sowiński** wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka** i **Igor Amarowicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw energetyki i surowców energetycznych. Dzisiejsze posiedzenie poświęcone jest informacji na temat budowy nowych pojemności magazynowych paliw oraz systemu przesyłowego paliw i planach jego rozwoju. W czasie posiedzenia planowane jest wystąpienie ministra gospodarki, ministra Skarbu Państwa oraz przedstawicieli spółek paliwowych: PGNiG, Lotos, PKN Orlen, OLPP oraz PERN „Przyjaźń" SA.

Poprosimy ministra gospodarki o przedstawienie tego problemu niejako z lotu ptaka. Później wystąpi minister Skarbu i następnie przedstawiciele spółek naftowych, którzy szerzej przedstawią problem.

Czy do takiego porządku obrad mają państwo jakieś uwagi? Nie słyszę. Przystępujemy do realizacji pierwszego punktu obrad. Poproszę o zabranie głosu pana ministra Tomasza Tomczykiewicza z Ministerstwa Gospodarki.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Tomasz Tomczykiewicz:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Ministerstwo Gospodarki na bieżąco analizuje stan rozwoju infrastruktury naftowej i paliwowej w Polsce. Państwa Unii Europejskiej raz na dwa lata, na podstawie rozporządzenia Rady Unii Europejskiej nr 617/ 2010 z dnia 24 czerwca 2010 r., są zobowiązane do przekazywania do Komisji Europejskich informacji dotyczących kluczowych projektów infrastruktury energetycznej w sektorze ropy naftowej, a także informacji dotyczących transportu ropy naftowej i paliw, magazynowania paliw, zdolności przerobowej poszczególnych rafinerii oraz tranzytu ropy naftowej i paliw.

Na bieżąco, w ramach statystyki publicznej, Ministerstwo Gospodarki zbiera i następnie na tej podstawie analizuje średni miesięczny poziom wykorzystania pojemności magazynowych na ropę naftową i paliwa oraz stopień wykorzystania rurociągów ropy naftowej i paliw w Polsce.

Szczegółowe pisemne informacje na ten temat przekazaliśmy Wysokiej Komisji. Myślę, że z uwagi na obecność przedstawicieli spółek naftowych to właśnie oni powinni poinformować nas o aktualnym stanie infrastruktury magazynowej i infrastruktury przesyłowej oraz o planowanych w tych obszarach inwestycjach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że teraz przed nami wystąpienie ministra Skarbu Państwa. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSP Zdzisław Gawlik:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, z tym wystąpieniem to pewna przesada. Parę słów chciałbym skierować do państwa. Pan minister Tomczykiewicz mówił o tym, że jesteśmy w strukturze państw Unii Europejskiej i musimy zachowywać się stosownie do wymagań, które nas obowiązują. Jednocześnie powinniśmy zauważyć, że pewne działania państwa są realizowane przez spółki, w których państwo posiada udziały. Wszystkie interesujące nas kwestie najlepiej przedstawią obecne tu zarządy spółek i osoby zajmujące stanowiska dyrektorskie w tych spółkach.

Podstawowe wyzwania stojące przed krajowym sektorem energetycznym zostały określone w Polityce energetycznej Polski do 2030 r. Zgodnie z wyżej wymienionym dokumentem, nadrzędnym zadaniem rządu jest zapewnienie wzrostu bezpieczeństwa dostaw paliw i energii, które powinno zostać osiągnięte poprzez zapewnienie alternatywnych źródeł i kierunków dostaw surowców energetycznych do Polski.

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski uwarunkowane jest przede wszystkim rozbudową infrastruktury przesyłowej i zwiększenie pojemności magazynowych. W ostatnich latach w tym zakresie nastąpił wyraźny postęp i istotny wzrost liczby inwestycji.

Spółki Skarbu Państwa realizują wiele inwestycji, których celem jest umocnienie bezpieczeństwa i niezależności energetycznej Polski, a także zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez uzyskanie możliwości pozyskania surowców i paliw z nowych źródeł.

Tego typu zdarzenie miało miejsce przed tygodniem. W ubiegłą środę nastąpiło wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę terminalu naftowego w Gdańsku. Jest to jedna z szesnastu tego typu inwestycji w Europie. Ma dla Polski olbrzymie znaczenie. Myślę, że nie tylko dla Polski. Pierwszy etap tej budowy zostanie zakończony w 2015 r. Obecny na tym posiedzeniu przedstawiciel inwestora, pan prezes Moskalewicz, przedstawi państwu informacje na temat tej inwestycji i planowanego II etapu jej budowy.

Myślę, że z punktu widzenia poprawy energetycznego bezpieczeństwa Polski bardzo ważną sprawą są działania legislacyjne podejmowane przez rząd. Tych inwestycji, jak wszyscy wiemy, nie da się zrealizować bez zbudowania pewnej struktury oprzyrządowania prawnego, które pozwoli w miarę przewidywalnym terminie i bezpiecznie te inwestycje finalizować.

Obecnie Wysoka Izba proceduje nowelizację tzw. ustawy terminalowej, która ma zapewnić możliwość zbudowania sieci przesyłowej gazu z terminalu w Świnoujściu na teren całego kraju. Przyjęcie tej ustawy może istotnie wpłynąć na wybudowanie nowych sieci gazociągów, które pozwolą na doprowadzanie gazu do wszystkich zakątków naszego kraju.

Jeśli chodzi o ropę naftową i paliwa ciekłe, to usługi związane z ich transportem są realizowane przez szereg spółek w naszym kraju. Myślę, że szczegółowe informacje na temat realizowanych inwestycji przedstawią państwu obecni na posiedzeniu członkowie zarządu Grupy Lotos i Grupy Orlen, a także prezesi spółek PERN i OLPP, a także dyrektorzy z PGNiG.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to poproszę panów reprezentujących poszczególne spółki o to, by zabrali głos. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Teraz poprosimy przedstawicieli poszczególnych spółek o wystąpienia. Pierwszy zabierze głos przedstawiciel PGNiG S.A. Proszę o przedstawianie się.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury PGNiG S.A. Andrzej Wrona:

Dzień dobry państwu. Szanowny panie pośle, posłowie i posłanki, drodzy państwo, nazywam się Andrzej Wrona. Jestem dyrektorem Departamentu Infrastruktury PGNiG. Do obszaru moich zadań kompetencyjnych należy zarządzanie podziemnymi zbiornikami gazu. PGNIG S.A. swoją politykę realizuje na podstawie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, a także w oparciu o Politykę energetyczną Polski do 2030 r.

PGNiG S.A. powołało operatora systemu magazynowania, który realizuje zadania związane z wykorzystaniem pojemności magazynowych, czyli ich wynajmem dla PGNiG oraz dla Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Część pojemności magazynowych została skierowana na rynek.

Dysponujemy 7 magazynami. Są to magazyny zlokalizowane na południu kraju w Brzeźnicy, Strachocinie, Swarzowie oraz w Husowie. Zarządza nimi oddział w Sanoku. Magazyny w Mogilnie i w Kossakowie to są magazyny kawernowe zlokalizowane na północy kraju. Dysponujemy również dużym złożowym magazynem, który jest na etapie zakończenia inwestycji, w Wierzchowicach. Jego pojemność robocza wyniesie 1,2 mld m^3 gazu.

Pojemność magazynowa jaką dysponujemy dziś to 2,5 mld m^3. Prowadzimy działania inwestycyjne przy 5 magazynach, dzięki którym do 2021 r. chcemy osiągnąć całkowitą pojemność magazynów na poziomie 3 mld m^3. W 2027 r. planujemy osiągnąć poziom 3,3 mld $m^{3.}$

O tych pojemnościach mówię z biznesowego punktu widzenia. PGNiG nie podlega zapisom ustawy o rezerwach strategicznych. Wnioskowałbym o zajęcie się tym problemem przez Komisję, gdyż ustawa o zapasach ropy naftowej nie daje naszej spółce takich możliwości działania jakie mają inne podmioty.

Oczywiście, utrzymujemy konieczny poziom zapasów. W tej chwili jest to poziom, do którego PGNiG zostało zobligowane.

Inwestycje w czterech naszych magazynach były dotowane przez Unię Europejską, dlatego też przekazanie ich operatorowi systemu magazynowego zostało odłożone w czasie.

Obecna pojemność magazynów jest całkowicie wystarczająca. Utrzymujemy zapas niespełna miliarda, dokładnie 980 mln m^3. Jesteśmy do tego zobowiązani. Jeśli będą inne wytyczne rządu, do których PGNiG zostanie zobligowane, z pewnością będziemy w stanie im sprostać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Teraz poproszę o wystąpienie przedstawiciela Grupy Lotos S.A.

Wiceprezes Zarządu Grupy Lotos S.A. Maciej Szozda:

Dzień dobry państwu. Maciej Szozda, jestem wiceprezesem Zarządu Grupy Lotos S.A. Jestem dyrektorem ds. handlu. Jest tutaj ze mną pan Arkadiusz Krzyżanowski – dyrektor ds. logistyki.

Proszę państwa, Grupa Lotos jest żywotnie zainteresowana rozwojem infrastruktury na terenie Polski. Jesteśmy połączeni z Naftoportem systemem rurociągów produktowych i naftowych, natomiast całość dystrybucji w kraju prowadzimy poprzez naszą spółkę Lotos Kolej. Robimy to za pomocą połączeń kolejowych i drogowych. Posiadamy określoną ilość baz paliwowych. Mamy też kontrakty z innymi bazami podpisane na zasadach outsourcingu. Głównie są to umowy podpisane z OLPP.

Prowadzimy intensywną politykę dywersyfikacji dostaw ropy naftowej. Spora część kupowanej ropy naftowej trafia do nas drogą morską. Jest to ropa wielu różnych gatunków i dlatego jesteśmy zainteresowani posiadaniem wydzielonych zbiorników ropy naftowej.

Jeśli mamy mówić o naszej infrastrukturze i potrzebach, to poproszę pana dyrektora Krzyżanowskiego o przedstawienie szczegółów. Dziękuję bardzo.

Dyrektor ds. logistyki Grupy Lotos S.A. Arkadiusz Krzyżanowski:

Szanowni państwo, Arkadiusz Krzyżanowski, odpowiadam w Grupie Lotos za logistykę. Chciałbym przypomnieć, że Grupa Lotos kilka lat temu popełniła bardzo duży wysiłek inwestycyjny. Mówię o Programie 10 plus, w ramach którego nie tylko zwiększyły się nasze możliwości przerobowe, ale pojawiły się również nowe pojemności magazynowe. Jest to rząd wielkości 200 tys. $m^{3.}$

Tak jak powiedział pan prezes, jesteśmy bezpośrednio połączeni rurociągami z firmą Naftoport. W związku z tym możemy bez przeszkód prowadzić dywersyfikację ropy naftowej. Posiadamy własne, stosunkowo niewielkie, bazy magazynowe w Polsce. Na bazie spółki Lotos Czechowice została utworzona spółka Lotos Terminale, która zrzesza w swoim portfolio bazy magazynowe i będzie je obsługiwała w coraz bardziej profesjonalny sposób.

W tej chwili dysponujemy pojemnościami całkiem dużymi. W rafinerii w Gdańsku jest to ponad 1 mln m^3. Pojemności, którymi dysponuje spółka Lotos Terminale, to 200 tys. m^3 w Czechowicach. Do tego za chwilę dołączą pojemności, które posiadamy w Jaśle. To jest ok. 100 tys. m^3. Do tego możemy dołączyć niewielkie bazy paliw w Rypinie, Piotrkowie Trybunalskim i bazę w Poznaniu. Baza w Poznaniu jest modernizowana i będzie miała pojemność 10 tys. m^3.

To są podstawowe działania, które podejmujemy po stronie logistyki. Chciałbym przypomnieć, że w tej chwili firmy naftowe stoją raczej przed wyzwaniem polegającym na obniżeniu własnych pojemności magazynowych, które jest wynikiem obniżania się wielkości – miejmy nadzieję od przyszłego roku – wymogu magazynowania zapasów obowiązkowych.

O ile pojemności, które wykorzystujemy jako handlowe, są dla nas wystarczające, o tyle pojemności związane z obowiązkiem utrzymywania zapasów obowiązkowych kupujemy „na zewnątrz", wynajmujemy w firmach takich jak OLPP i zakładamy, że poziom, który mamy tam osiągnięty, jest dla nas optymalny.

Dziękuję bardzo. To były wszystkie podstawowe wiadomości na temat naszej działalności logistycznej.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Teraz PKN Orlen SA, proszę bardzo.

Członek Zarządu ds. sprzedaży PKN Orlen S.A. Marek Podstawa:

Witam państwa. Nazywam się Marek Podstawa. Jestem członkiem Zarządu ds. sprzedaży PKN Orlen. Orlen jest dziś reprezentowany również przez dwóch dyrektorów: pana Andrzeja Raszewskiego, dyrektora Biura Logistyki Polska, oraz pana Piotra Szpakowskiego, dyrektora Biura ds. Ryzyka Regulacyjnego.

PKN Orlen realizuje dystrybucję paliw korzystając z własnych terminali. Jest to 15 obiektów w Polsce. Korzystamy również z 8 obiektów należących głównie do OLPP oraz Tanquid Polska.

Transport odbywa się głównie rurociągami. Są to rurociągi własne – Płock-Ostrów Wlkp.-Wrocław – oraz rurociągami należącymi do PERN – Płock-Mościska-Emilianów, Płock-Koluszki-Boronów oraz Płock-Nowa Wieś Wielka-Rejowiec.

Oprócz tego transport jest realizowany koleją i transportem samochodowym. Dysponujemy ok. 2800 wagonami do przewozu paliw i produktów petrochemicznych.

PKN Orlen korzysta również z usług kilku przewoźników kolejowych działających w naszym kraju. Aktualnie jest to 7 spółek.

W najbliższym czasie, oprócz pojemności, którymi dysponujemy obecnie, jest to ok. 2 mln m^3 dla paliw (przy czym połowa to zbiorniki naziemne, połowa to są kawerny, i 4,5 mln m^3 dla ropy naftowej, głównie w kawernach), planujemy udostępnienie w 2015 r. nowych pojemności. Będą to zbiorniki kawernowe – ok. 300 tys. m^3 dla paliw i 200 tys. m^3 dla ropy.

Oprócz tego przewidujemy kilka działań efektywnościowych. Będzie to zwiększenie przepustowości rurociągu z Płocka do Ostrowa Wlkp., poprawa parametrów wytłaczania węglowodorów z kawern w IKS Solino oraz prowadzimy prace przygotowawcze eksploatacji nowego złoża soli w Polsce.

Jeżeli chodzi o zapotrzebowanie na usługi zewnętrzne, to dziś takiego zapotrzebowania nie ma. Wszystkie potrzeby są zaspokojone, natomiast istnieje pewien potencjał do poprawy jakości świadczenia usług w zakresie lepszej separacji różnych gatunków ropy naftowej, która trafia do nas drogą morską.

To wszystko. Jeśli będą pytania, to na nie odpowiemy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję. Teraz Operator Logistyczny Paliw Płynnych. Proszę bardzo.

Prezes Zarządu PERN „Przyjaźń" S.A. Marcin Moskalewicz:

Może ja zabiorę głos. Nazywam się Marcin Moskalewicz i jestem prezesem Zarządu Grupy Kapitałowej PERN. Ze mną jest pan Daniel Betke, prezes Zarządu OLPP i pan Mirosław Gutowski, dyrektor handlu Grupy PERN, to znaczy zarówno PERN, jak i OLPP oraz pozostałych spółek grupy.

Szanowni państwo, chcielibyśmy przedstawić krótką prezentację. Oczywiście, służymy państwu później swoimi osobami w przypadku zadawania pytań. Prezentację przedstawi pan Mirosław Gutowski.

Dyrektor Biura Handlu i Obsługi Klienta Grupy Kapitałowej PERN Mirosław Gutowski:

Dzień dobry. Witam państwa. Mirosław Gutowski, tak jak powiedział pan prezes, jestem dyrektorem odpowiedzialnym za sprawy handlowe w Grupie Kapitałowej PERN.

Proszę państwa, Grupa Kapitałowa PERN jest bardzo istotnym ogniwem w logistyce paliw i ropy naftowej. Nie dlatego, że zarządza najdłuższą siecią rurociągów, ponad 1800 km, ale również ze względu na wielkość magazynów naziemnych na ropę, których pojemność przekracza 3 mln m^3 i na paliwa, których pojemność przekracza 1,8 mln m^3.

Na tym slajdzie widzą państwo sieć rurociągów transportujących ropę i paliwa. Widać również najważniejsze bazy.

Najważniejsza baza ropy to ta zlokalizowana przy granicy z Białorusią. Druga zlokalizowana jest przy zakładzie głównym w Płocku i trzecia przy Rafinerii Gdańskiej.

Grupa Kapitałowa PERN składa się z wielu spółek, natomiast temat, który nas interesuje, dotyczy 3 spółek: PERN „Przyjaźń" SA, OLPP i Naftoport.

Podstawowym celem działalności spółki PERN jest transport ropy naftowej, który odbywa się już od 50 lat. Niedawno świętowaliśmy pięćdziesięciolecie funkcjonowania firmy.

Na tym slajdzie widzą państwo wydajności, które możemy przetłoczyć. Na odcinku z Białorusi jest to 50 mln $m^{3,}$, na odcinku w kierunku zachodnim – 27 i na odcinku północnym, w zależności od kierunku, bo jest to rurociąg rewersyjny – 30 bądź 27 mln m^3. W tej chwili są to wydajności wystarczające. Jeśli zmieni się geografia zaopatrzenia – będziemy o tym mówić – to wtedy, być może, trzeba będzie to usprawnić i zmienić.

Tu widać bazy magazynowe, które służą przede wszystkim magazynowaniu zapasów obowiązkowych ropy naftowej i zaopatrzeniu dwóch rafinerii krajowych i dwóch rafinerii niemieckich. Tu widzą państwo pojemności magazynów. To jest 1,4 mln m^3 koło Płocka, koło Adamowa to 0,77 mln m^3 i w Gdańsku to jest 0,9 mln m^3.

Tu widzimy sieć rurociągów paliwowych. Wszystkie bazy OLPP, te najważniejsze zlokalizowane przy centrach konsumpcji, czyli pod Warszawą, w Wielkopolsce i na Śląsku są połączone rurociągami paliwowymi z zakładem głównym w Płocku. Łączna przepustowość tych rurociągów jest znacznie wyższa od aktualnie wykorzystywanej na poziomie 6 mln m^3. Jeśli pojawi się potrzeba, tę przepustowość możemy zwiększyć o 30-40%.

Jeśli chodzi o strukturę OLPP, który koncentruje się na magazynowaniu gotowych paliw na potrzeby bieżącej dystrybucji i utrzymaniu obowiązkowych zapasów, to, tak jak państwo widzą, nasze bazy są rozmieszczone w całym kraju. Generalnie nie ma miejsca, z którego nie można byłoby pobrać paliwa z bazy OLPP.

W skład OLPP wchodzi 19 funkcjonujących baz. 3 bazy są wyłączone ze względu na ich marginalny charakter i niefortunne położenie przy granicy państwa.

Najważniejsze bazy są zlokalizowane w centrach konsumpcji i tam kierowane są nakłady inwestycyjne. Zbiorniki mają wielkość do 32 tys. m^3. W przypadku paliw jest to duża wielkość. To jest 20 składów pociągowych. Jeśli przyjrzymy się zbiornikom

na ropę naftową to ich pojemność nie przekracza 100 tys. m^3. Zbiornik paliwowy to 1/3 zbiornika na ropę naftową.

Mając na względzie temat naszego spotkania, to jest temat ważny w OLPP, chcę powiedzieć, że budujemy zbiorniki. Od 2007 r. zbudowaliśmy ponad 30 zbiorników o pojemności 300 tys. m^3. Zbudowaliśmy je w bazach najlepiej wykorzystywanych przez nasze dwie rafinerie i innych dostawców paliw na rynek. Inwestowaliśmy w Koluszkach, czyli w centrum Polski, w Rejowcu koło Poznania, w Emilianowie koło Warszawy, w Nowej Wsi Wielkiej, w Kawicach i Dębogórzu, czyli na północy i na Dolnym Śląsku. Wielkość budowanych zbiorników zależna była od potrzeb. Były to zwykle zbiorniki o pojemności 10 tys. m^3, gdyż one są operacyjnie najbardziej efektywne. Z punktu widzenia konieczności utrzymania zapasów obowiązkowych w Nowej Wsi Wielkiej zbudowaliśmy zbiornik o pojemności 32 tys. m^3, gdyż takie zbiorniki są tańsze w eksploatacji. Tu też kierujemy się ekonomiką.

Powiedziałem już o dwóch spółkach grupy, czyli o PERN i OLPP. Trzecia z nich to Przedsiębiorstwo Przeładunku Paliw Płynnych Naftoport. Naftoport zaopatruje Polskę w ropę naftową dostarczaną drogą morską. Może również przyjmować i wydawać paliwa. Naftoport dysponuje w tej chwili 4 stanowiskami rozładunkowymi o wydajności ok. 40 mln m^3 i jest to wielkość zupełnie wystarczająca. Natomiast w kontekście możliwości zmiany kierunków zaopatrzenia prowadzona jest inwestycja budowy nowego stanowiska przeładunkowego, która zwiększy możliwości o kolejne 10 mln m^3.

Teraz kilka słów o naszych planach. Tak jak państwo widzą na slajdzie, przyszłość związana jest z północą kraju. Kluczowa inwestycja, o której mówiłem, to budowa terminalu naftowego i budowa stanowiska przeładunkowego w Naftoporcie, które zwiększy możliwości przeładunkowe o 1/4.Ważna jest budowa nowych zbiorników w Gdańsku i intensyfikacja odcinka pomorskiego. Odcinek pomorski w tej chwili jest w zasadzie wystarczający, ale gdyby okazało się, że rurociąg wschodni przez Białoruś nie będzie aktywny, wtedy zaopatrzenie polskich rafinerii i dwóch niemieckich odbywałoby się z kierunku północnego i wtedy intensyfikacja byłaby jak najbardziej wskazana.

Przejdźmy teraz do poszczególnych projektów. Jak mówiliśmy, kamień węgielny pod budowę terminalu naftowego został już wmurowany. Prace postępują i w końcu przyszłego roku ma być gotowa część przeznaczona do obsługi ładunków ropy naftowej. Ta inwestycja usprawni działanie i ucieszy kolegów ze spółek Orlen i Lotos, gdyż umożliwi separację różnych gatunków ropy naftowej. Dodatkowo ten terminal będzie włączony do systemu logistycznego, przez co będzie spełniać dwie dodatkowe funkcje. Będzie to *hub*, który będzie pozwalał na import i eksport ropy naftowej. Terminal może podnieść efektywność zaopatrzenia wspomnianych czterech rafinerii i zaspokoi indywidualne oczekiwania klientów, którzy dążą do zwiększenia posiadanej ilości gatunków ropy naftowej.

Przewidywane są tam 4 zbiorniki. Każdy o pojemności 62,5 tys. m^3. Będą to zbiorniki na ropę naftową. To będzie pierwszy etap. Drugi przewiduje budowę części paliwowej. Jaki ona przybierze kształt będzie zależało od oczekiwań naszych partnerów handlowych, którym dedykujemy naszą infrastrukturę i naszą logistykę. Ten terminal będzie mógł przyjmować paliwa dostarczane drogą morską i ekspediować ewentualne nadwyżki. Kolejnym przewidywanym etapem jest budowa części chemicznej, ale to już kolejny etap i jego budowa i kształt zależny będzie od zapotrzebowania na poszczególne produkty.

Na tym slajdzie widzą państwo stanowisko przeładunkowe w Naftoporcie. To jest rysunek poglądowy dla tych, którzy chcieliby poznać szczegóły.

Na tym slajdzie widać drugi projekt inwestycyjny. To baza w Górkach Zachodnich w Gdańsku, gdzie planujemy zwiększyć pojemność zbiorników o 200 tys. m^3. Jak państwo widzą na tym slajdzie, budowa dwóch nowych zbiorników wpisuje się w istniejący tu już schemat. Tych dwóch zbiorników jakby brakowało. To jest pojemność 200 tys. m^3, która pozwoli na zwiększenie funkcjonalności i operacyjnego działania tej bazy.

Kolejne nasze działanie ma na celu zwiększenie intensywności przepływu rurociągami. Jak już mówiłem, jest to jeden rurociąg pracujący w dwie strony. Dlatego też wymieniamy pompy i stosujemy lubrykanty, żeby zwiększyć wydajność tego rurociągu.

Chciałbym powiedzieć jeszcze o dwóch projektach, które są projektami nie tej rangi co terminal naftowy w Gdańsku, ale są ważne. Pracujemy nad przeznaczeniem jednej z nitek rurociągu, która była wykorzystywana do transportu ropy naftowej do transportu paliw. W ten sposób umożliwimy dostarczenie większej ilości paliw w rejon Warszawy, czyli rejon dużej konsumpcji. W tej chwili rurociąg, którym dysponujemy, łączący bazę w Emilianowie i bazę w Mościskach z zakładem głównym jest wykorzystywany w stu procentach i czasami jest to niewystarczające. Dlatego też rozpatrywany jest projekt zwiększenia wydajności przesyłu paliw poprzez wykorzystanie jednej z nitek przeznaczonej do transportu ropy.

Drugi rozważany przez nas projekt, robimy to z kolegami z PKN Orlen, to przedłużenie śląskiego rurociągu paliwowego z Boronowa do Trzebini. To jest drugi z tematów, nad którym pracujemy. Będzie realizowany w zależności od zapotrzebowania.

Jeśli mógłbym podsumować temat pojemności magazynowych to powiem, że w tej chwili w przypadku OLPP nie występuje problem braku pojemności na paliwa. W tej chwili jesteśmy w stanie przyjąć 300 tys. m^3 paliwa do magazynowania. Możemy też, jeśli pojawi się potrzeba, zwiększyć poziom intensywności dystrybucji.

Jeśli chodzi o zbiorniki na ropę naftową firmy PERN, to jesteśmy w stanie przyjąć dodatkowo 500 tys. m^3 ropy naftowej. To są nasze aktualne możliwości. Są przygotowywane dwa zbiorniki w Górkach Zachodnich i terminal, który będzie dysponował dodatkowymi pojemnościami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. To w części pierwszej wszystkie wystąpienia, rozumiem. W związku z tym otwieram dyskusję. Pierwszy zgłosił się pan poseł Naimski, proszę bardzo.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Panie przewodniczący, panowie ministrowie, mam propozycję, abyśmy nie mieszali ropy i paliw z gazem, bo nam się wszystko pomyli. Proponuję, abyśmy najpierw rozmawiali o magazynach paliwowych. Chciałbym w moim drążeniu i pytaniu nawiązać do problemu, który równolegle został dotknięty przy nowelizacji ustawy zapasowej. Mam pytanie do Ministerstwa Skarbu Państwa i do PKN Orlen. Dyrektywa, która wprowadziła konieczność fizycznej dostępności zapasów, liczy pięć lat. Problem z niewystarczającą dostępnością magazynów w kawernach IKS Solino to nie jest nowy problem. To jest problem, który został zdiagnozowany pod koniec 2007 r. To jest już siedem lat, no, powiedzmy, sześć i pół. Przy okazji nowelizacji ustawy zapasowej okazało się, że, faktycznie rzecz biorąc, Orlen i IKS Solino nie są gotowe do dostosowania się do zapisów ustawy.

Chciałbym zapytać pana ministra i PKN Orlen, co państwo w tej sprawie przez ostatnie sześć lat, tak naprawdę, zrobili? Szczegółowo chciałbym dopytać, kiedy planują państwo oddanie tych kawern, które są w tej chwili ługowane. Chciałbym znać terminy i harmonogramy, kiedy to hipotetyczne 800 tys. m^3 będzie dostępne do eksploatacji?

W tym pakiecie mam pytanie do pana ministra. Na podstawie jakich przesłanek 25% udziału Skarbu Państwa w IKS Solino zostało przekazane Orlenowi za symboliczne pieniądze? Jaki jest w tym, czy był w tym, zamysł strategiczny? Jak poprawiło to naszą sytuację w zakresie bezpieczeństwa i dostępności magazynowania? Jakie były racjonalne przesłanki podjęcia tej decyzji? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan poseł Małecki.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Pytanie kieruję do pana ministra gospodarki. Panie ministrze, proszę powiedzieć, jakie są w tej chwili wielkości dostępnych wolnych pojemności magazynowych na ropę i paliwa, którymi dysponują podmioty na trenie Polski. Proszę także o informację, jakie są stawki za magazynowanie jednego metra sześciennego czy jednej tony ropy i paliw, z rozróżnieniem na magazyny naziemne i podziemne. To mogą być tzw. widełki lub pewne wartości średnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Proszę bardzo, pan Grzegorz Tobiszowski i później – pan poseł Grzegorz Matusiak. Proszę bardzo.

Poseł Grzegorz Tobiszowski (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, panie i panowie, chciałbym zapytać o gdański Siarkopol, który został przejęty przez PERN „Przyjaźń". Tam nastąpiło przejęcie 55 ha, z tego 30 ha jest do wykorzystania. Tam miała powstać baza paliw, czyli terminal. Ten terminal powstaje w tej chwili na terenie Portu Północnego. To wiąże się z dodatkowymi opłatami dla portu za dzierżawę. Od momentu przejęcia tej bardzo dobrze zlokalizowanej bazy mija siedem lat. Pojawia się pytanie, co z tym przedsięwzięciem i dlaczego wokół tematu panuje cisza? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Tak. Pan Grzegorz Matusiak, proszę bardzo.

Poseł Grzegorz Matusiak (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mam pytanie dotyczące terminalu naftowego w Gdańsku. W ubiegłym tygodniu pan premier wmurował kamień węgielny pod budowę terminalu naftowego w Gdańsku. To jest oczywiście bardzo dobra informacja. Pojawia się pytanie, dlaczego tak późno? Dlaczego w latach 2008-2011 forsowano koncepcję budowy terminalu z operatorem niemieckim, który Grupie Kapitałowej PERN do niczego nie był potrzebny. Wiadomo, że Grupa Kapitałowa PERN miała swój teren, miała możliwości finansowe i, jak się mówi, miała doświadczenie w obsłudze takiej infrastruktury. Rodzi się pytanie, dlaczego nie oddano tego w 2011 r.? Była taka deklaracja, że nastąpi to w 2012 lub 2013 r. Obecnie mówi się o roku 2015. W związku z tym chciałby się dowiedzieć, czy rok 2015 to jest ostateczny termin oddania tego terminalu do użytku i czy będzie to odbiór kompleksowy.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Może zakończymy tę pierwszą turę pytań. Bardzo proszę, pan minister Gawlik.

Sekretarz stanu w MSP Zdzisław Gawlik:

Jeżeli chodzi o relację pomiędzy PKN Orlen i IKS Solino i decyzje, które polegały na przekazaniu 25% udziału akcji dla spółki, to z punktu widzenia kontroli nad Orlenem i możliwości podejmowania pewnych czynności, nie widzę tutaj sytuacji, że bezpieczniejszy byłby Skarb Państwa, który miałby 25% udziału w tej spółce w sytuacji, kiedy te akcje są przekazywane bezpośrednio na rzecz podmiotu, który jest zależny i pozostaje w relacji gospodarczej z kopalnią soli „Solino". Tu nie widzę przesłanek naruszenia interesów Skarbu Państwa. Jeśli chodzi o motywy, którymi kierowano się przy podejmowaniu tej decyzji, to jestem w stanie przygotować odpowiedź. W tej chwili nie potrafię panu posłowi udzielić odpowiedzi na tak precyzyjne pytanie. Nie widzę tutaj jakiegokolwiek niebezpieczeństwa. Posiadanie 1/4 udziałów we tej spółce, w sytuacji gdy przekażemy wszystkie do spółki kontrolowanej pośrednio czy bezpośrednio przez Skarb Państwa – myślę, że możliwość wpływu na podejmowane decyzje została zachowana.

Jeżeli chodzi o kwestie zainwestowania w Siarkopol, o który pytał jeden z posłów, jest to pewna próba zainwestowania w Siarkopol. To była pewna infrastruktura pozostawiona gdzieś „na boku", gdzie wydawało się, że będzie wykorzystywana, że będziemy mogli tę siarkę w taki sposób transportować. Okazało się, że ten jedyny sposób na przeżycie dla Siarkopolu okazał się niewystarczający. Tu PERN podaje pomocną dłoń. Jeśli chodzi o koncepcje wykorzystania wolnej przestrzeni, to myślę, że odpowiedzi udzieli pan prezes Moskalewicz.

Jeżeli chodzi o terminal naftowy, to na pewno I etap realizacji zostanie zakończony do końca 2015 r. Oczywiście, w podejściu biznesowym były rozpatrywane różne podejścia i modele tej współpracy. Wybrano taki model realizacji tej inwestycji. Być może, tak jak wspominał pan poseł, należało zrobić inaczej. Wtedy szukano optymalnego rozwiązania i dziś model realizacji tej inwestycji jest taki, o jakim mówimy, tzn. inwestorem są spółki z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa.

Jeżeli chodzi o historię budowy terminalu, to myślę, że również pan prezes Moskalewicz udzieli informacji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Teraz pani dyrektor reprezentująca Ministerstwo Gospodarki. Zanim pani dyrektor zacznie mówić, pragnę poinformować, że pan minister opuścił posiedzenie ze względów zdrowotnych.

Zastępca dyrektora Departamentu Ropy i Gazu MG Elżbieta Piskorz:

Szanowni państwo, Elżbieta Piskorz, Departament Ropy i Gazu Ministerstwa Gospodarki.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące wolnych pojemności magazynowych, to chciałabym powiedzieć, że Ministerstwo Gospodarki prowadzi monitoring wykorzystania zdolności magazynowych przedsiębiorstw, które świadczą takie usługi. Robimy to metodami statystycznymi, w związku z tym prezentowane informacje są informacjami uśrednionymi. Te dane zostały zawarte w przekazanej państwu informacji pisemnej. Są zawarte na stronie 5.

Poziom wykorzystania zdolności magazynowych ropy naftowej waha się w przedziale 80-90%. Ostatnie dane pochodzą z grudnia ubiegłego roku i wskazywały na wykorzystanie zdolności magazynowych zbiorników na ropę naftową w 83%.

Jeżeli chodzi o zdolności magazynowe dla paliw ciekłych, to tu również obserwujemy wahania wykorzystania tych możliwości, jakkolwiek są one umiarkowane i w dłuższym okresie kształtują się na poziomie od 74 do 79%. W grudniu ubiegłego roku ten poziom wykorzystania wynosił 77%.

Jeżeli chodzi o stawki magazynowe, to Agencja Rezerw Materiałowych, która w imieniu ministra gospodarki utrzymuje obowiązkowe zapasy państwowe, jest takim samym klientem, jak każdy inny podmiot i tylko w ten sposób uzyskujemy informacje na temat stawek magazynowych. Myślę, że założenia polityki cenowej o wiele dokładniej mogą przedstawić państwu spółki, które świadczą takie usługi, których przedstawiciele są obecni na tym posiedzeniu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Mam pytanie do przedstawicieli obydwu ministerstw. W związku z aktualną sytuacją geopolityczną chciałbym wiedzieć, czy te pojemności magazynowe, które realizujemy i zwiększamy, wymagają jakiejś redefinicji, czy realizacja założeń rządowych skutecznie zapobiega kryzysowi na rynku paliw płynnych i gazu? Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MSP Zdzisław Gawlik:

Przyjęta polityka i strategia, która jest przyjęta i realizowana w zakresie zabezpieczenia dostaw paliw płynnych w pełni zabezpiecza dostęp do tych paliw i chcę powiedzieć, że tu jesteśmy bezpieczni. Nie ma widma niebezpieczeństwa braku dostępu paliw na rynku. Tak dziś oceniamy sytuację. Myślę, że nie powinniśmy się obawiać zagrożenia dla dostępu paliw na rynku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję. Czy są pytania?

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Ja mam uzupełniające.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Chciałby spytać przedstawicieli PERN, jak wygląda projektowanie i harmonogram budowy rurociągu Gdańsk-Płock, o którym tak wiele mówi się od pewnego czasu?

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Proszę bardzo, przedstawiciel PERN.

Prezes Zarządu PERN „Przyjaźń" S.A. Marcin Moskalewicz:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, żeby budować rurociąg naftowy potrzebny jest do tego kontrahent, ktoś, kto będzie korzystał z tego rurociągu. Dziś nie mamy żadnej propozycji ze strony polskich rafinerii, stąd trudno mówić o budowie. Infrastruktura ma to do siebie, że okresy zwrotu są bardzo długie. To jest 30, 40, 50 lat. Żeby inwestować środki musimy świadczyć konkretną usługę. W tym przypadku usługę logistyki przepływu paliw lub ropy. Stąd, panie przewodniczący, bardzo trudno mówić o możliwej realizacji tej inwestycji. Ten projekt nie został zawieszony, ale proszę pamiętać, że mając doświadczenie w budowie trzeciej nitki rurociągu, bez ustawy korytarzowej, przy aktualnych przepisach prawa inwestycje są bardzo rozciągnięte w czasie. Trzecia nitka to bez mała 12 lat budowy. Staramy się – mam nadzieję, że zakończymy te działania w tym roku, najpóźniej w przyszłym – wejść w niektóre tereny, choćby pod Warszawą. Wejście w te tereny jest obarczone bardzo, bardzo dużym ryzykiem i dużymi roszczeniami ze strony właścicieli czy użytkowników tych terenów.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Zgłaszam się nie z pytaniem, ale pewną puentą. Chciałbym prosić pana prezesa, żeby Zarząd nie przysyłał papierów, które zawierają tego typu sformułowania – „PERN podejmuje również działania mające na celu zwiększenie możliwości transportu paliw na terenie Polski, w tym projekty budowy II nitki rurociągu ropy naftowej oraz I nitki rurociągu paliwowego pomorskiego Gdańsk-Płock". Nie przypadkowo spytałem o to i chciałbym wiedzieć, jakie działania podejmuje PERN? Otóż żadnych działań nie podejmuje. Po co to pisać?

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Nie wiem, czy wymaga to odpowiedzi.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Sugeruję na przyszłość. Zabrakło tu dyplomacji.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Proszę bardzo. Czy są jeszcze pytania? Jeśli nie ma, to przejdźmy do spraw gazu. Czy tu są pytania? Proszę bardzo.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Chciałbym zapytać PGNiG i pana ministra o to, skąd się biorą problemy, które PGNiG ma z budową magazynów. Jeżeli spojrzymy na to, co było zawarte w strategii grupy kapitałowej w 2008 r., to okaże się, że pan premier Tusk, który właśnie w Husowie w obecności mediów zapowiadał uruchomienie tego rozbudowanego magazynu, zapowiadał to trzy lata po terminie, mniej więcej. Jeśli chodzi o magazyn w Wierzchowicach, to jego budowa jest opóźniona o trzy lata. Jeśli chodzi o Mogilno, to rozbudowane Mogilno będzie oddane nie w 2018, ale w 2022 r. Jeśli chodzi o Kossakowo, to nie będzie to rok 2020 tylko 2022.

Coś jest niedobrze, panowie. Dlaczego tak jest? Wszystkie inwestycje magazynowe prowadzone przez PGNiG są opóźnione w sposób katastrofalny. To jest problem systemowy. Pytam pana ministra i PGNiG o diagnozę tej sytuacji i tę diagnozę ta Komisja naprawdę chciałaby usłyszeć.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Pan poseł Małecki.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Tym razem pytanie kieruję do Orlenu. W 2007 r. została przyjęta ustawa o zapasach obowiązkowych. Ta ustawa nakładała na producentów i importerów tego gazu obowiązek tworzenia trzydziestodniowych zapasów LPG. Wtedy Orlen Gaz przedstawił strategię, w której, między innymi, był zawarty pomysł budowy kawern na LPG. Budowa tych kawern miała uzasadnienie rynkowe i zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego Polski. Te kawerny jednak nie powstały i proszę mi powiedzieć – dlaczego i jakie argumenty o tym zdecydowały? To jest ważne w kontekście konieczności zwiększenia zapasów LPG z trzydziestodniowych na dziewięćdziesięciodniowe.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Tak, dziękuję. Proszę, poseł Jach.

Poseł Michał Jach (PiS):

Prezes Jerzy Kurella na ostatnim Forum Energetycznym w Sopocie mówił o tym, że w 2023 r. powinniśmy mieć 3,3 mld m^3 pojemności magazynowych. Pan dyrektor – nie pamiętam nazwiska – mówił, że będzie to możliwe w 2025 r., pomijając fakt, że według strategii grupy kapitałowej, powinniśmy mieć dużo większe i dużo wcześniej.

Chciałbym szczegółowo zapytać o to, że wydaje się, że PGNiG wydaje się mniej zainteresowane, czy mniej zabiega o wykorzystanie kawern? Dlaczego PGNiG, które uzyskało koncesję na rozpoznanie złoża soli w Goleniowie, zrezygnowało z budowy magazynu gazu? Co się stało, że Kossakowo „nie wyszło"? Wydaje się, że przyczyną jest tu problem w komunikacji ze społecznością lokalną. Proszę o opinię. Kolejne pytanie również skierowane jest do PGNiG. Jaka jest obecnie wyznaczona przez pana prezesa URE stopa zainwestowanego kapitału – chodzi mi o podziemne magazyny gazu – a jaka, według PGNiG, jest ta rzeczywista stopa zwrotu? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję. Czy jeszcze jakieś pytanie? Jeśli nie ma, to proszę o odpowiedź panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSP Zdzisław Gawlik:

Myślę, że na te szczegółowe pytania odpowiedzą przedstawiciele PGNiG. Jeżeli chodzi o kwestie poruszane przez pana posła Naimskiego dotyczące Husowa, to rozbudowa magazynu, zgodnie z planem, ma zakończyć się w maju 2015 r. Pojemność magazynu powinna zwiększyć się z 350 do 500 mln m^3. Jeżeli chodzi o Wierzchowice, to tam były pewne opóźnienie przy realizacji tego projektu. Uważam, że są to przyczyny natury obiektywnej, związane z upadłością podmiotu, który realizował ten projekt. Były to zdarzenia natury rynkowej. W rozliczenie realizacji tego projektu włączeni byli również gwaranci. Wszystkie problemy, które pojawiły się w związku z realizacją projektu Wierzchowice, w świetle posiadanych przeze mnie wiadomości, zostały już załatwione. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Teraz może przedstawiciel PGNiG.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury PGNiG S.A. Andrzej Wrona:

Dziwi mnie trochę wypowiedź pana posła Naimskiego z tego względu, że pojemności magazynowe, którymi dysponuje PGNiG, a zarządza nimi operator systemu magazynowania, są proporcjonalne i wystarczające w tej chwili, jak już mówiłem, zarówno ze względów biznesowych, jak i ustawę o zapasach. O tym, o czym przed chwilą powiedział pan minister Gawlik, o opóźnieniach, które nastąpiły z wielu przyczyn, powie pan dyrektor Belczyk, który jest odpowiedzialny za inwestycje i właśnie do nas dotarł. Chcę powiedzieć, że nie ma żadnego niebezpieczeństwa dla państwa pod względem bieżących dostaw gazu. Dotyczy to okresów politycznie stabilnych i okresów możliwych zagrożeń.

Chciałbym odnieść się do tego, o czym mówił pan prezes Kurella. Rozbudowa magazynu Husów do wielkości 0,5 mld m^3 – mówił o tym również pan minister – ma być zakończona w maju 2015 r. Budowa magazynu w Kossakowie do pojemności 250 m^3 ma zakończyć się w 2015 r. Inwestycja ta otrzymała dofinansowanie z Unii Europejskiej w wysokości 100 mln zł. Jeśli chodzi o rozbudowę Mogilna do pojemności 800 mln m^3 z aktualnej pojemności 408, to ma ona zakończyć się w 2021 r.

Jest jeszcze mały magazyn w Brzeźnicy, którego pojemność aktualna to 60 mln m^3. Będzie rozbudowany do wielkości 100 mln i ta inwestycja zakończy się w 2016 r.

Tę wielkość – 3,3 mld m^3 – powinniśmy osiągnąć w 2021 r. Z uwagi na realne opóźnienia, mogą nastąpić pewne przesunięcia w zakresie od roku do dwóch lat.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Okres 2021-2025 to są cztery lata.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury PGNiG S.A. Andrzej Wrona:

Jeśli chodzi o szczegóły, pozwolą państwo, że pan dyrektor Belczyk zabierze głos.

Zastępca dyrektora Departamentu Inwestycji PGNiG S.A. Mariusz Belczyk:

Witam państwa. Jeśli chodzi o magazyn Wierzchowice, opóźnienia nastąpiły ze względu na upadłość nie tylko PBG SA, ale tu jest całe konsorcjum, które realizuje ten projekt, jego część napowierzchniową. Jest to konsorcjum pięciu firm: włoska Tecnimont, francuska Sofregaz oraz dwie firmy czeskie. Każda z tych pięciu firm boryka się z problemami finansowymi i problemami utrzymania tempa budowy.

Chcę powiedzieć, że już w ubiegłym roku osiągnęliśmy funkcjonalność magazynu gazu. Sam projekt Wierzchowice to nie tylko magazyn gazu, ale również blok parowo-gazowy i z tym mamy dziś największe problemy. Dziś magazyn osiągnął pojemność 1,2 mld $m^{3.}$ Jest udostępniona operatorowi systemu magazynowania i będzie możliwa do przekazania na rynek od 15 kwietnia tego roku.

Do końca roku planujemy uporać się z tą częścią energetyczną i zakończyć definitywnie cały projekt.

Jeśli chodzi o Mogilno, opóźnienia pojawiły się w jednej z kawern z przyczyn geologicznych. Tutaj nie obserwujemy większych opóźnień. Podobnie jest w Kossakowie. Kossakowo, poprawię tu trochę dyrektora Wronę, gdyż osiągnięcie pojemności 250 mln m^3 nastąpi w 2021 r., w 2015 r. to będzie 100 mln i to jest pojemność dofinansowana ze środków Unii Europejskiej.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania?

Poseł Piotr Naimski (PiS):

Jeżeli można. Panie ministrze, panowie z PGNiG, możemy się spierać, czy te opóźnienia to 3 czy 4 lata. One są systemowe. Gdybym chciał pytać precyzyjnie, to spytałbym w ilu projektach zaangażowane jest PBG, dlaczego tak się stało itd. Nie, to zostawmy na boku. Na to jeszcze przyjdzie czas. Natomiast jest ważną rzeczą uświadomienie sobie, dlaczego te opóźnienia się pojawiają. Czy PGNiG nie opłaca się budowa tych magazynów? Czy firma nie uważa tego za ważne? Rozumiem, kiedy pan dyrektor mówi, że pojemności magazynowe w Polsce są w tej chwili wystarczające. Tylko bez przesady. Mają państwo w tej chwili 2,5 mld m^3, a plan, który macie zatwierdzony, jak rozumiem ten podstawowy plan dla bezpieczeństwa, to jest 3,3 mld. W związku z tym dalej jest tak, że te opóźnienia są istotne. Wszyscy wiemy, panowie też wiedzą, że są kłopoty z wytłaczaniem. Jeżeli gaz magazynowany jest w kawernach to jest dostępny. Jeżeli jest w sczerpanym złożu, to w sytuacji kryzysowej nie daje się tego surowca użyć w takim tempie, jakie jest nam potrzebne. Dlatego też pytanie o kawerny.

Panowie, chodzi o strategię. Proszę, żebyście to skomentowali.

Zastępca dyrektora Departamentu Inwestycji PGNiG S.A. Mariusz Belczyk:

Jeśli chodzi o magazyny kawernowe, to PGNiG nie rezygnuje z budowy tych kawern i te projekty realizuje tak szybko, jak pozwalają na to warunki. Mogę wspomnieć o Kossakowie, gdzie tempo budowy kawern jest takie, na jakie pozwala nam proces ługowania i zrzutu solanki do Zatoki Puckiej. Jeżeli uzyskalibyśmy możliwość zrzutu większej ilości solanki, ten proces ługowania i budowy pojemności magazynowych byłby znacznie szybszy. Podobnie przygotowana jest instalacja w przypadku Mogilna. Tej inwestycji się nie wstrzymuje. Proces ługowania jest realizowany non-stop.

Natomiast jeśli chodzi o różnicę między magazynami złożowymi i kawernowymi, to wynikają one z samej natury tych magazynów. Nie do końca zgodzę się z tym, że kawernowe można szybciej opróżnić, uzyskać większe moce wydatku gazu w porównaniu ze złożowymi, bo, dla przykładu, magazyn Wierzchowice ma osiągnąć maksymalną moc oddawania gazu na poziomie 600 tys. m^3/h, a magazyn gazu Kossakowo będzie miał maksymalną moc odbioru na poziomie 400 tys. m^3/h.

Poseł Piotr Naimski (PiS):

To nie jest satysfakcjonująca odpowiedź. Przykro mi. Pytam o strategię firmy w tej sprawie i państwa w tej sprawie. Nie uzyskuję odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MSP Zdzisław Gawlik:

Jeżeli można. Panie pośle, oczywiście, można nie uwzględniać zdarzeń natury obiektywnej. My możemy powiedzieć, że mogliśmy wszystko przewidzieć, zaplanować i wiedzieć jak tam w głębi Ziemi jest i jak kawerny będą się zachowywały. Można również mówić, że można było przewidzieć, że jakieś firmy upadną i pewnych podmiotów nie trzeba było angażować.

Sami wiemy, wszyscy, którzy na tej sali jesteśmy, że proces inwestycyjny jest realizowany w określonym reżimie. Ten reżim określa różne zachowania tych podmiotów i dopóty, dopóki w tym reżimie będziemy, musimy ten reżim szanować. Czasami nasza wiedza może wskazywać, że współpraca z pewnymi podmiotami jest obarczona większą dozą ryzyka, ale jesteśmy związani pewnym reżimem prawnym, w którym musimy poszukiwać tych firm i w konsekwencji one odpowiadają za inwestycje. Tak się zdarza w tym obszarze bezpieczeństwa energetycznego, że niektóre firmy, nie chcę mówić jakie, mają kłopoty. To sprawia pewien kłopot i pewną dolegliwość jeżeli chodzi o terminową realizację inwestycji. Myślę, że można to uwzględnić, choć, jak pan poseł mówi, można przejść nad tym do porządku dziennego i stwierdzić, że wszystko można było zaplanować i przewidzieć, nawet to, na jakie problemy napotkamy na pewnej głębokości. Geolodzy, z którymi rozmawiałem, mówili, że do pewnego poziomu nie da się pewnych rzeczy przewidzieć i trzeba w trakcie podejmowania decyzji uwzględniać te kwestie.

Może czegoś nie udało się przewidzieć, czegoś zaplanować, ale nie ma powodu, by te inwestycje nie były realizowane. One są realizowane w tempie możliwie szybkim. Wszystkie bariery są systematycznie usuwane, żeby zakładane cele strategiczne były osiągnięte. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Czerwiński.

Poseł Andrzej Czerwiński (PO):

Dzisiejszy temat był przygotowywany przez prezydium Komisji od dwóch miesięcy. Wtedy sytuacja w Rosji czy na Ukrainie nie była tak gorąca i planowaliśmy rozmowę na ten temat w spokoju i bez emocji, żeby spokojnie ocenić sytuację w dwóch aspektach.

Pierwszy to aspekt prawny, czyli sprawdzenie czy spółki wywiązują się z obowiązków ustawowych. Ustawa o zapasach ropy naftowej, produktów gazowych i gazu ziemnego jest jasna.

Drugi aspekt dyskusji to miała być ocena sytuacji naszego kraju na wypadek kryzysu. Chcieliśmy wiedzieć, czy jeśli coś uniemożliwiłoby realizację bieżących umów, nasz kraj jest energetycznie bezpieczny. Na to drugie pytanie w tej chwili pełnej odpowiedzi nie uzyskamy, bo inaczej podchodzi do naszego bezpieczeństwa koalicja rządząca, inaczej opozycja. Takie jest prawo.

Z tego co wiem, złożony jest wniosek o posiedzenie trzech komisji w trybie niejawnym, które umożliwi otwartą rozmowę o bezpieczeństwie energetycznym kraju. Po tym spotkaniu będziemy mogli odpowiedzieć na pytanie, przynajmniej wewnętrznie w zgodzie z własnym sumieniem, czy jesteśmy bezpieczni czy nie.

Moje pytanie – a w duchu prawnym wydaje mi się, że nie ma niebezpieczeństwa, że któryś z podmiotów nie realizowałby obowiązków magazynowych – zadaję z myślą o odbiorcach paliw, tych przemysłowych i indywidulanych. Czy obecne pojemności magazynowe gazu, np. 2,5 mld m^3, gwarantują i na jak długi czas w tym okresie wiosenno-letnim dostawy gazu naszym odbiorcom?

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

O odpowiedź poproszę kogoś z ministerstwa. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MSP Zdzisław Gawlik:

Panie pośle, pana wypowiedź ma generalnie szerszy kontekst. Wszyscy zastanawiamy się, czy bezpieczeństwo energetyczne – chodzi również o dostawy paliw – jest realizowane? Dzisiejsze posiedzenie Komisji ma również charakter symboliczny. Od dziś, z uwagi na kolejne inwestycje zrealizowane przez Gaz System SA, pojawia się możliwość sprowadzenia na nasz rynek 2,3 mld m^3 gazu. To jest nowa jakość, która popra-

wia bezpieczeństwo naszego kraju. Jeżeli chodzi o dostępne rezerwy paliw płynnych i gazu, to są to rezerwy trzydziestodniowe w przypadku gazu i dziewięćdziesięciodniowe w przypadku paliw płynnych. Mamy bezpieczeństwo dostępu do tych paliw, gdyby pojawiło się jakieś ograniczenie w dostępie do nich na rynku. Kolejne uruchamiane inwestycje pozwalają być w przekonaniu, że jesteśmy pod tym względem bezpieczni. Nawet gdyby z kierunku Ukrainy dostęp do tego paliwa był zakłócony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo i taka chyba może być konkluzja naszego spotkania. Przepraszam, proszę bardzo.

Poseł Maciej Małecki (PiS):

Przypominam moje pytanie o Orlen Gaz, kawerny i argumenty, dlaczego ta inwestycja została zaniechana.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Czy przedstawiciel PKN Orlen udzieli odpowiedzi?

Dyrektor Biura Logistyki Polska w PKN Orlen S.A. Andrzej Raszewski:

Dzień dobry. Andrzej Raszewski, PKN Orlen, Biuro Logistki Polska.

Odpowiedź jest dosyć prosta. Otóż, jak wszyscy wiemy, obowiązek odkładania zapasów obowiązkowych w gazie LPG jest o 2/3 mniejszy niż jest to w przypadku paliw. Analizując ten projekt doszliśmy do wniosku, że nie ma takiego zapotrzebowania. Dziś całkowite zapasy gazu LPG są magazynowane pod postacią benzyny i, jak słyszeliśmy, są dostępne pojemności magazynowe na benzyny silnikowe, w związku z czym nie było sensu takiego projektu realizować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Nowak (PO):

Dziękuję bardzo. Kończymy posiedzenie Komisji z wnioskiem pozytywnym, gdyż jak widać realizowane są inwestycje, niekiedy z opóźnieniem, ale są realizowane z korzyścią dla strategii energetycznej państwa. Dziękuję bardzo.